

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.303/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a személyesen eljáró kérelmező neve (cím) kérelmezőnek a Dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt Budapest Környéki Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.20.327/2024/12. számú végzése ellen a kérelmezett által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 13 200 (tizenháromezer-kétszáz) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] 'felperes neve' felperes a kérelmező mint alperes ellen 2019. március 27. napján a Dunakeszi Járásbíróságon szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése és gyermektartásdíj megállapítása iránt indított peres eljárást, amelyet P.20.287/2019. számon iktattak.

[2] A Dunakeszi Járásbíróság a 14.P.20.287/2019/4. számú végzésével 2019. április 3. napján a felperes keresetlevelét átteni rendelte a Monori Járásbírósághoz, amely ellen a kérelmező mint alperes fellebbezéssel élt. A fellebbezés folytán másodfokon eljáró kérelmezett az 1.Pkf.51.099/2019/7. számú végzésével 2019. június 20. napján az áttételt elrendelő végzést helybenhagyta. A per felperese 2019. április 12. napján a keresetlevelet benyújtotta a Monori Járásbíróságra, azonban a Monori Járásbíróság a 13.P.20.458/2019/22. számú végzésével megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a keresetlevél áttételét a Dunakeszi Járásbírósághoz. A felperes az áttételt elrendelő végzés ellen fellebbezéssel élt, a kérelmezett mint másodfokú bíróság pedig az 1.Pkf.51.640/2019/6. számú, 2019. szeptember 24. napján meghozott végzésével a Monori Járásbíróság végzését megváltoztatta és az áttétel elrendelését mellőzte. Ezt követően a Monori Járásbíróság a 13.P.21.197/2019/5. számú, 2019. október 31. napján meghozott végzésével megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a keresetlevél áttételét a Dunakeszi Járásbírósághoz, amely ellen a kérelmező és a felperes is fellebbezett, e végzést a kérelmezett mint másodfokú bíróság a 2020. január 14. napján meghozott 1.Pkf.52.347/2019/6. számú végzésével helybenhagyta. A bíróság az iratokat megküldte a Dunakeszi Járásbíróságra, ahová az iratok 2020. február 7. napján érkeztek meg.

[3] A Dunakeszi Járásbíróság előtt folyamatban volt eljárásban a kérelmező 2020. április 14. napján 25. sorszám alatt írásbeli ellenkérelmet és viszontkeresetet terjesztett elő. A bíróság a 2020. július 6. napján meghozott 29. sorszámú végzésével intézkedett a perfelvételi tárgyalás 2020. október 20. napjára történő kitűzéséről, az erről szóló végzést a kérelmező 2020. július 28. napján vette át.

[4] A Dunakeszi Járásbíróság a 2020. október 14. meghozott 35. számú végzésével a 2020. október 20. napjára kitűzött tárgyalást az eljáró bíró betegsége miatt beállította, új határnapul 2021. január 21. napját tűzte ki. A felperes jogi képviselője a járásbírósághoz 2020. december 30. napján érkezett beadványában – tárgyalásütközés miatt – új tárgyalási határnap kitűzését kérte. A járásbíróság felhívta a felperes jogi képviselőjét, hogy igazolja a tárgyalásütközést, amelynek a felperes jogi képviselője nem tett eleget, ezért a járásbíróság az 52. számú végzésével a felperes halasztás iránti kérelmének nem adott helyt.

[5] A járásbíróság a 2021. január 21. napján megtartott tárgyaláson a II. számú végzésével a tárgyalást 2021. március 25. napjára halasztotta el, majd a 2021. március 8. napján meghozott 73. számú végzésével a tárgyalást a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újból bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet alapján 2021. június 8. napjára állította be azzal, hogy azon az idézeteknek nem kell megjelenniük.

[6] A járásbíróság a 2021. június 8. napján megtartott tárgyalást 2021. szeptember 9. napjára halasztotta, az ezen a napon megtartott tárgyaláson pedig a perfelvételt lezárta és az érdemi tárgyalást 2021. október 11. napjára tűzte ki. Ezt követően a járásbíróság a 2021. október 11. napján meghozott 120. számú végzésével a tárgyalást hivatalból elhalasztotta, új határnapul 2021. november 25. napját tűzte ki. E végzést a felperes jogi képviselője 2021. október 11. napján vette át, aki ugyanezen a napon – tárgyalásütközésre hivatkozva – maga is kérte a tárgyalás elhalasztását, a kérelmező jogi képviselője pedig 2021. október 14-én szintén tárgyalásütközésre hivatkozással kérte a tárgyalás elhalasztását. A bíróság mindezekre figyelemmel a 131. számú végzésével 2021. november 30. napjára halasztotta el a tárgyalást.

[7] A bíróság a 2021. november 30. napján megtartott tárgyalást további tanúbizonyítás miatt 2022. január 20. napjára halasztotta. Az e napra kitűzött érdemi tárgyalást megelőzően azonban a felperes jogi képviselője 2022. január 19. napján jelezte, hogy a felperes édesanyja – akit tanúként kívánt meghallgatni a bíróság – Covid fertőzött lett, ezért a tárgyaláson nem tud megjeleni. A kitűzött tárgyalási határnapon pedig a felperes telefonon bejelentette, hogy mivel Covid kontakt személynek minősül, a tárgyaláson megjeleni nem tud, ezért a bíróság a tárgyalást 2022. március 24. napjára halasztotta.

[8] A 2022. március 24. napján megtartott tárgyalást a bíróság 2022. április 1. napjára halasztotta tanúbizonyítás miatt, az utóbbi napon a tárgyalást pedig 2022. június 14. napjára halasztotta azzal, hogy a felek a tanúk vallomásaira észrevételeiket tegyék meg. A 2022. június 14. napjára tűzött tárgyalást a bíróság 183. számú végzésével munkaszervezési ok miatt („tekintettel arra, hogy a szakvélemény most került megküldésre a feleknek”) 2022. október 4. napjára elhalasztotta, amely végzést a kérelmező 2022. június 9. napján vette át, majd 2022. június 21-én jogi képviselője szabadságolása okán a 180. és 181. számú végzések fellebbezési határidejének meghosszabbítását kérte.

[9] A bíróság a 2022. október 4. napján megtartott érdemi tárgyalást – figyelemmel arra, hogy a szakértőtől a kiegészített exploráció, valamint a bíróságtól a szakértői díjmegállapító végzések elleni fellebbezéseket elbíráló másodfokú végzések még nem érkeztek vissza – elhalasztotta, új határnapul 2023. január 10. napját tűzte ki. Ezt

követően a bíróság a 2022. december 28. napján meghozott 232. számú végzésével a bíróság működése körében bekövetkezett objektív akadály miatt a kitűzött tárgyalást beállította és új hatánapul 2023. március 23. napját tűzte ki. 2023. március 17. napján, mivel a szakértői díjmegállapító végzéseket másodfokon még nem bírálták el, a tárgyalást a 245. számú végzésével beállította és új hatánapul 2023. június 8. napját tűzte ki.

[10] A Dunakeszi Járásbíróság a 2023. június 8. napján meghozott 14.P.20.119/2020/255. számú ítélete ellen a kérelmező élt fellebbezéssel, a másodfokú eljárás során a kérelmezett 2023. december 5. napján 1.Pf.20.710/2023/14. számon ítéletet hozott, amelyet a kérelmező jogi képviselője 2024. január 15. napján vett át.

A kérelem és az ellenirat

[11] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a 2019. március 27. és 2024. január 5. közötti időszakra, összesen 1745 nap figyelembevételével kérte a kérelmezettet 698 000 forint vagyoni elégtételnek a javára történő megfizetésére kötelezni.

[12] A kérelmezett elleniratában a kérelem jogalapját és összecszerűségét vitatta és a kérelem elutasítását kérte, kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze a kérelmezőt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja, továbbá a 3. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján 34 900 forint összegű költsége megfizetésére.

[13] A kérelmezett elleniratában nem vitatta, hogy a felperes keresetlevelét 2019. március 27. napján terjesztette elő, és azt sem, hogy az eljárás a jogerős ítélet közlésével 2024. január 5. napján fejeződött be. Állította, hogy az eljárás számított időtartama 1745 nap, amelyből azonban figyelmen kívül kell hagyni a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. §-ának (3)-(4) bekezdései alapján összesen 1105 napot, az így figyelembe vehető 640 napos időtartam pedig nem haladja meg a Pevtv. 6. §-ának (1) bekezdése szerinti 60 hónapos észszerű időtartamot.

[14] A kérelmezett az eljárás számított időtartamából kérte levonni a kérelmező érdekkörében felmerült elhárítható ok miatt és az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a hiányában az alábbi időtartamokat (összesen 570 napot):

[15] A 2019. április 3. és 2020. február 7. között eltelt 311 napot, mivel a felperes keresetlevelét a Dunakeszi Járásbíróság a 14.P.20.287/2019/4. számú végzésével 2019. április 3. napján áttenni rendelte a Monori Járásbírósághoz, amely ellen a kérelmező fellebbezéssel élt, a fellebbezés folytán eljáró kérelmezett mint másodfokú bíróság pedig 2019. június 20. napján az áttételt elrendelő végzést helybenhagyta. A per felperese 2019. április 12. napján a keresetlevelet benyújtotta a Monori Járásbíróságra, azonban a Monori Járásbíróság P.20.458/2019/22. számú végzésével megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a keresetlevél áttételét a Dunakeszi Járásbírósághoz. A felperes az áttételt elrendelő végzés ellen fellebbezéssel élt, a kérelmezett mint másodfokú bíróság pedig az 1.Pkf.51.640/2019/6. számú, 2019. szeptember 24. napján meghozott végzésével a Monori Járásbíróság végzését megváltoztatta és az áttétel elrendelését mellőzte. Ezt követően a Monori Járásbíróság a 2019. október 31. napján keltezett, P.21.197/2019/5. számú végzésével megállapította illetékességének hiányát és elrendelte a keresetlevél áttételét a Dunakeszi Járásbírósághoz,

amely ellen a kérelmező és a felperes is fellebbezett, e végzés a kérelmezett mint másodfokú bíróság 2020. január 14. napján meghozott végzésével emelkedett jogerőre. A bíróság az iratokat megküldte a Dunakeszi Járásbíróságra, ahová az iratok 2020. február 7. napján érkeztek meg. Arra tekintettel, hogy a bíróságok a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 30. §-ának (2) és (3) bekezdései értelmében illetékességüket hivatalból veszik figyelembe, szükségtelenül okozták az eljárás elhúzódását, ugyanakkor a kérelmező maga is vitássá tette az egyes eljáró bíróságok illetékességét, tehát a kérelmező érdekkörébe esően is bekövetkezett az eljárás szükségtelen elhúzódása.

[16] A 2021. március 8. napjától 2021. június 8. napjáig eltelt 93 napot, ugyanis a bíróság a 2021. március 25. napjára kitűzött tárgyalást, a 2021. március 8. napján meghozott 73. számú végzésével 2021. június 8. napjára tűzte ki, figyelemmel a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újból bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Kormányrendeletre, tehát a fenti időtartam mindkét fél és a bíróság érdekkörén kívül felmerült ok következménye volt.

[17] A 2021. október 14. napjától 2021. november 30. napjáig eltelt 48 napot, mivel a bíróság az első érdemi tárgyalást 2021. október 11. napjára tűzte ki, majd a 2021. október 11. napján keltezett 120. számú végzésével a tárgyalást hivatalból elhalasztotta, új határnapul 2021. november 25. napját tűzte ki. E végzést a kérelmező jogi képviselője 2021. október 14. napján vette át, aki – tárgyalásütközésre hivatkozva – maga is kérte a tárgyalás elhalasztását, a bíróság pedig erre figyelemmel 2021. november 30. napjára halasztotta el a tárgyalást, tehát a fenti időtartam a kérelmező és a bíróság érdekkörében merült fel.

[18] A 2022. június 9. napjától 2022. október 4. napjáig eltelt 118 napot, mivel a 2022. június 14. napjára kitűzött érdemi tárgyalást a bíróság a 2022. június 2. napján meghozott végzésével 2022. október 4. napjára elhalasztotta, figyelemmel arra, hogy az igazságügyi pszichológus szakértői véleményt 2022. május 16. napján kapta meg. A bíróság halasztó végzését 2022. június 9. napján vette át a kérelmező, majd a kérelmező jogi képviselője szabadságolása okán maga is kérte a fenti tárgyalás elhalasztását, így ez az időszak a bíróság és a kérelmező érdekkörében felmerült okból húzódott el.

[19] A kérelmezett az eljárás számított időtartamából kérte levonni az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a hiányában (összesen 535 napot) az alábbiak szerint:

[20] A 2020. május 15. napjától 2020. július 28. napjáig eltelt 75 napot, mivel a kérelmező 2020. április 14. napján 25. sorszám alatt ellenkérelmet és viszontkeresetet terjesztett elő, a bíróságnak legkésőbb 2020. május 14. napjáig kellett volna intézkednie a perfelvételi tárgyalás kitűzéséről. A bíróság, megszegve a Pp. 110. §-a (1) bekezdésének c) pontjában és a Pp. 189. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat, a 30 napos ügyintézési határidőn túl, 2020. július 6. napján intézkedett a perfelvételi tárgyalás 2020. október 20. napjára történő kitűzéséről, az erről szóló végzést a kérelmező 2020. július 28. napján vette át.

[21] A 2020. október 15. napjától 2021. január 21. napjáig eltelt 99 napot, ugyanis a bíróság a 2020. október 20. napjára kitűzött tárgyalást – a 35. számú végzésével – az eljáró bíró betegsége miatt beállította, új határnapul 2021. január 21. napját tűzte ki. A kérelmező

jogi képviselője pedig a bíróság ezen intézkedéséről 2020. október 15. napján szerzett tudomást és tárgyalásütközés miatt új tárgyalási határnap kitűzését kérte, mely kérelemnek a bíróság nem adott helyt.

[22] A 2021. december 1. napjától 2022. március 24. napjáig eltelt 114 napot, mivel a bíróság a 2021. november 30. napján megtartott tárgyalást további bizonyítás miatt 2022. január 20. napjára halasztotta, az e napra kitűzött érdemi tárgyalást megelőzően azonban a felperes jogi képviselője jelezte, hogy a felperes édesanyja – akit tanúként kívánt meghallgatni a bíróság a tárgyaláson – Covid fertőzött lett. A kitűzött tárgyalási határnapon a felperes bejelentette, hogy mivel Covid kontakt személynek minősül, ezért megjelenni nem tud, a bíróság pedig a tárgyalást 2022. március 24. napjára halasztotta el.

[23] A 2022. október 5. napjától 2023. június 8. napjáig eltelt 247 napot, ugyanis a bíróság a 2022. október 4. napján megtartott érdemi tárgyalást – figyelemmel arra, hogy a szakértőtől a kiegészített exploráció, valamint a bíróságtól a szakértői díjmegállapító végzések elleni fellebbezéseket elbíráló másodfokú végzések még nem érkeztek vissza – elhalasztotta, új határnapul 2023. január 10. napját tűzte ki. Ezt követően a bíróság 2022. december 28. napján a működése körében bekövetkezett objektív akadály miatt a kitűzött a tárgyalást beállította és új határnapul 2023. március 23. napját tűzte ki, majd 2023. március 17. napján, mivel a szakértői díjmegállapító végzések másodfokú elbírálása még nem történt meg, a tárgyalást beállította és új határnapul 2023. június 8. napját tűzte ki.

[24] A kérelmező az elleniratra tett észrevételében kiemelte, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének elmaradása a Pevtv. hatályba lépését megelőzően nem lehetett elvárás, továbbá a késedelem megelőzésére sem lett volna alkalmas, ugyanis ezen jogintézmény a még meg nem történt intézkedések kikényszerítésére szolgál. A 2019. április 3. és 2020. február 7. között eltelt 311 nap vonatkozásában előadta, hogy az illetékesség vizsgálata az eljáró bíróságok feladata hivatalból, ezért az, hogy ő maga is megfellebbezte a számára kedvezőtlen döntést, nem írható a terhére. Előadta, hogy a kérelmezett elleniratának 2. pontjában foglalt 2020. május 14. napja és 2020. július 6. napja közötti időtartam nem 72 nap, hanem 54 nap, ezen túlmenően pedig neki nem feladata a bíróság ellenőrzése. A kifogás előterjesztésének csak akkor van értelme, ha az intézkedés még nem történt meg, amely 2020. július 28. napján megtörtént, így a késedelem kifogással nem volt elhárítható. A 2020. október 15. napjától 2021. január 21. napjáig eltelt 99 nap vonatkozásában állította, hogy a tárgyalási nap kitűzését követően kifogás előterjesztése tőle nem volt elvárható. A 2021. március 8. napjától 2021. június 8. napjáig eltelt 93 nap kapcsán előadta, hogy a pandémia miatti időmúlás levonására az ítéltábla gyakorlata szerint nincs lehetőség. A 2021. október 14. napjától 2021. november 30. napjáig eltelt 48 napból álláspontja szerint – mivel a felek közös kérelmére került sor a tárgyalás elhalasztására – 5 nap levonható, ezen túlmenően ellenezte a számított pertartam csökkentését. A 2021. december 1. napjától 2022. március 24. napjáig eltelt 114 nap vonatkozásában előadta, hogy a késedelem kifogással nem orvosolható, így a számított pertartam nem csökkenthető. A 2022. június 9. napjától 2022. október 4. napjáig eltelt 118 nap kapcsán állította, hogy az eljáró bíróság a tárgyalás új határnapját kitűzte, így annak nem volt jelentősége, hogy jogi képviselője is kérte annak elhalasztását. A 2022. október 5. napjától 2023. június 8. napjáig eltelt 247 nap vonatkozásában pedig álláspontja szerint kifogással a késedelem nem lett volna elhárítható, mivel az újabb tárgyalást már a bíróság kitűzte. Kérelmét 696 000 forintba leszállította, mivel a számított pertartamot az elismert 5 nappal csökkentette.

[25] A perköltség körében utalt arra, hogy a vagyoni elégtétel megfizetése iránti eljárásokban a kérelmezett képviselőt az Országos Bírósági Hivatal látja el, ezért számára érthetetlen dr. Varga István ügyvéd megbízása. Ezen túlmenően állította, hogy a megbízási díj megállapítása ellentmondásos, hiszen a jogi képviselő az IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontjára, illetőleg 3. §-ának (1) és (4) bekezdéseire is hivatkozott, az előbbi megállapodáson, utóbbi pedig a jogszabályon alapuló ügyvédi díj megállapítására szolgált. Rámutatott, hogy a kérelmezett a pertárgyérték 2,5%-át kérheti ügyvédi munkadíjként, amely álláspontja szerint a vitatott 442 000 forintos követeléshez igazodva 11 050 forint.

Az elsőfokú végzés

[26] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 696 000 forint vagyoni elégtételt, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt az állam javára 63 forint nemperes eljárási illeték és a kérelmezettnek 53 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 20 877 forint illetéket az állam viseli.

[27] Elsődlegesen a kérelmezettet képviselő ügyvéd képviseleti jogosultsága körében foglalt állást és szemben a kérelmező állításával, megállapította, hogy a kérelmezett jogi képviselőjét a kérelmezett elnöke a Gyulai Törvényszék előtt 473/2023. sorszám alatt nyilvántartásba vett általános meghatalmazással hatalmazta meg, így a kérelmezett képviselőjére jogosult. Rámutatott, hogy nincs tudomása olyan jogszabályról, amely kizárná azt, hogy a kérelmezett ügyvédi képviselőt vehessen igénybe.

[28] Ezt követően azt tisztázta, hogy a kérelmező kérelmét az ellenirat beérkezését követően nem változtathatja meg, ezért úgy tekintette, hogy a kérelmező változatlanul 698 000 forint megfizetését kéri. E körben utalt a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.271/2023/2. számú végzésére.

[29] Rámutatott, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a Pp. 157. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbi konjunktív feltételei vannak: a bíróság valamilyen határidőt mulasztott vagy észszerű időn belül nem intézkedett; a bíróság mulasztását a kérelmező felismerhette; a kifogás alkalmas a sérelem elhárítására (BDT2023.4600.).

[30] A kérelmezett által előterjesztett elleniratban foglalt levonni kért időtartamokat (a kérelmezett által megállapított sorrendet követve) az alábbiak szerint értékelte:

[31] A 2019. április 3. napja és 2020. február 7. napja között eltelt 311 nap vonatkozásában megállapította, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 30. §-ának (2) bekezdése alapján hivatalból vizsgálják illetékességük fennálltát. Kifejtette, hogy előfordul, hogy az egyes illetékességi szabályok megítélése nehézséget okoz az eljáró bíróságok számára, önmagában azonban az ebből fakadó késedelem nem tekinthető olyan, a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alá sorolható késlekedésnek, amely miatt a kérelmező eljárási kifogást terjeszthetne elő, hiszen a bíróság nem mulaszt, így a késedelem elhárítására a kifogás

eszköze nem alkalmas. Megállapította, hogy ugyan a kérelmező élt a Pp.-ben biztosított fellebbezési jogával, azonban nem lehet ezen időszakról azt állítani, hogy a kérelmező érdekkörében felmerült elhárítható ok miatt szükségtelenül telt volna el, így sem a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése, sem a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján ezen időtartam nem vonható le a számított pertartamból.

[32] A 2020. május 15. napja és 2020. július 28. napja között eltelt 75 nap időtartamot nem találta indokoltnak levonni a számított pertartamból. Rámutatott, hogy a kérelmezett érvelése szerint a bíróság késedelve abban érhető tetten, hogy miután a kérelmező 2020. április 14. napján ellenkérelmet és viszontkeresetet terjesztett elő, ki kellett volna tűznie legalább 2020. május 14. napjáig a perfelvételi tárgyalást, de erre csak 2020. július 6. napján került sor. Megállapította, hogy bár kétségtelen tény, hogy az eljáró bíróság elmulasztotta a 30 napos intézkedési kötelezettségét, de ez nem volt felismerhető a kérelmező által, a kérelmező ugyanis ellen-kérelmet és viszontkeresetet terjesztett elő, ezt követően pedig a bíróság volt abban a helyzetben, hogy a perfelvétel további módját meghatározza, azt történhetett volna úgy is, hogy felhívja a felperest válaszirat és a viszontkereseti ellenkérelem előterjesztésére. Kifejtette, hogy a kérelmezőtől nem volt elvárható, hogy felismerje vagy vizsgálja, hogy a bíróság a jogszabály által számára biztosított lehetőségek közül mely pervezetési cselekményt valósítja meg, így tőle a kifogás előterjesztése nem volt elvárható.

[33] A 2020. október 15. napjától 2021. január 21. napjáig eltelt 99 napot sem vonta le a számított pertartamból. Kifejtette, hogy a kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy a kifogás előterjesztésével a késedelem csak akkor hárítható el, ha a bíróság a szükséges intézkedést még nem tette meg, tekintve azonban, hogy a bíróság kitűzte a folytatólagos tárgyalás határnapját, ezért a kérelmezőtől kifogás előterjesztése már nem volt elvárható.

[34] A 2021. március 8. napjától 2021. június 8. napjáig eltelt 93 nap levonását azért nem találta indokoltnak, mert a pandémia miatt a számított pertartam nem csökkenthető, mivel az a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alá nem sorolható (BDT2024. 4752, BDT2023. 4621).

[35] A 2021. október 14. napjától 2021. november 30. napjáig eltelt 48 napból a kérelmező által sem vitatott 5 nappal csökkentette a számított pertartamot. Rámutatott, hogy a bíróság által ugyan nem megfelelő okból elhalasztott és egyből kitűzött folytatólagos érdemi tárgyalás esetében, ha fel is merülhet, hogy az adott pertartam az eljárás előrehaladását nem szolgáló módon a bíróság érdekkörében merült fel, a kérelmező által kifogás formájában az már nem volt elhárítható.

[36] A 2021. december 1. napjától 2022. március 24. napjáig eltelt 114 nap vonatkozásában megállapította, hogy nem vonható le a számított pertartamból. Kifejtette, hogy a bíróság a 2022. január 20. napjára kitűzött tárgyalást 2022. március hó 24. napjára halasztotta el, ám az azonnali tárgyaláskitűzés miatt a kérelmező által ezen késedelem kifogás formájában nem volt támadható, így a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésében foglalt konjunktív feltétel hiányzik.

[37] A 2022. június 9. napjától 2022. október 4. napjáig eltelt 118 nap kapcsán hangsúlyozta, hogy a bíróság a kitűzött 2022. június 14-i tárgyalást megelőzően halasztotta el

az érdemi tárgyalást 2022. október 4. napjára. Rámutatott, hogy ha van is a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alá tartozó szükségtelenül eltelt idő az eljárás e részében, kifogással a kérelmező által nem volt támadható. Önmagában pedig az, hogy a tárgyalás halasztása után a kérelmező képviselője is kérte azt, nem minősül relevánsnak.

[38] A 2022. október 5. napjától 2023. június 8. napjáig eltelt 247 napot sem találta indokoltnak levonni a számított pertartamból, ugyanis a kérelmezett arra hivatkozott, hogy a 2022. október 4-i tárgyalást előbb 2023. január 10. napjára, majd 2023. március 23. napjára, utóbb 2023. június 8. napjára tovább halasztotta a bíróság. Figyelemmel arra, hogy folyamatosan kitűzésre került az új érdemi tárgyalási határnap, ezért olyan mulasztás, amelyet a kérelmező kifogással támadhatott volna, nem merült fel.

[39] Megállapította, hogy a számított pertartam csökkentése 5 nappal indokolt, tehát a figyelembe vehető pertartam 1740 nap. Kiemelte, hogy a vizsgált peres eljárás meghaladta az észszerű pertartamot, ezért a kérelmezőt a Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése alapján vagyoni elégtétel illeti meg, melynek összegét napi 400 forintjával számítottan 696 000 forintban állapította meg.

[40] A kérelmezőt 99,7%-os arányban találta pernyertesnek. Megállapította, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján az illeték összege a pertárgyérték 3%-a, azaz 20 940 forint, amely az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének m) pontja alapján feljegyzésre került. A feljegyzett illeték megfizetésére a felek a pervesztesség-pernyertesség arányában kötelesek, a kérelmező tehát az államnak 63 forint illetéket köteles megtéríteni, a kérelmezett pedig 20 877 forint illeték megtérítésére köteles, de tekintve, hogy az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján teljes személyes illeték-mentességben részesül, ezért ez az állam terhén marad. Megállapította, hogy helyesen hivatkozott arra a kérelmező, hogy az IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapítható ügyvédi munkadíj feltételezi az ügyvédi megbízási szerződés létét, s mivel ilyet a kérelmezett nem csatolt be, ezért a 3. §-ának (1) és (4) bekezdései alapján állapította meg az öt megillető ügyvédi munkadíj összegét a pertárgyérték 2,5%-os mértékében 17 450 forint összegben, amelyből a kérelmező 52 forintot visel.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[41] Az elsőfokú bíróság végzése ellen a kérelmezett terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte a végzés akként történő megváltoztatását, hogy az ítéltábla a marasztalási összeget csökkentse 440 000 forinttal. Állította, hogy az eljárás számított időtartamából nem lehet figyelembe venni 1105 napot, ezzel szemben az elsőfokú bíróság csupán 5 napot vont le, ezért az elsőfokú bíróság végzése 1100 nap, azaz 440 000 forint tekintetében jogszabálysértő.

[42] Arra hivatkozott, hogy a sérelmezett végzés megsértette a Pevtv. 15. §-ának (3)-(4) bekezdéseit és az elsőfokú bíróság a Pp. 110. §-ának (1) bekezdése, 229. §-ának (1a) és (2) bekezdése, valamint 432. §-ának (2) bekezdése téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy nem a kérelmező érdekkörében merültek fel azok az elhárítható okok, amelyek jelen eljárás elhúzódásához vezettek.

[43] A 2019. április 3. napja és 2020. február 7. napja között eltelt 311 nap vonatkozásában vitatta, hogy az illetékességi szabályok vizsgálata során az eljárás bíróságok nem mulasztottak, s mivel a kérelmező is élt fellebbezési jogával, ezért a megjelölt időtartam levonható. Előadta, hogy mivel a felek több, egymással párhuzamos eljárást kezdeményeztek, amelyekben az illetékesség vitatott volt, ez az eljárás érdemi megkezdésének olyan akadályát képezte, amely hozzájárult ahhoz, hogy az eljárás időtartama a Pevtv.-ben meghatározott észszerű időtartamot meghaladja. Ugyanakkor a bíróságok is mulasztottak az illetékesség hivatalból történő vizsgálata során, figyelemmel arra, hogy az illetékesség – a Pp. 110. §-ának (1) bekezdésében előírt általános intézkedési határidőben – történő vizsgálata érdekében nem e határidőben, hanem azon túl intézkedtek, amely szintén az eljárás elhúzódását eredményezte. Álláspontja szerint a kérelmezőnek tudomása volt a folyamatban lévő eljárásokról, azokra maga is hivatkozott az illetékesség vizsgálata során, ezért a bíróságok mulasztását felismerhette, azok ellen kifogással élhetett volna.

[44] Kifogásolta a 2020. május 15. napja és 2020. július 28. napja között eltelt 75 napot érintően az elsőfokú végzés azon indokolását, hogy a bíróság mulasztása ellenére a kérelmezőtől nem volt elvárható, hogy a bíróság késedelmét felismerje, és az ellen kifogást nyújtson be, főként, mivel a perfelvétel módjának meghatározásáról a bíróság dönt, és ezt a kérelmező nem vizsgálhatja. Rámutatott, hogy a Pp. 432. §-ának (2) bekezdése alapján, ha a keresetlevél perfelvételre alkalmas, a bíróság – a felperes értesítése mellett – a keresetlevél alperes részére történő kézbesítésével egyidejűleg felhívja az alperest, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított harminc napon belül terjessze elő az írásbeli ellenkérelmét, egyidejűleg kitűzi a perfelvételi tárgyalás határnapját. Kiemelte, hogy a kérelmező ugyan nem szakember, azonban a személyi állapottal kapcsolatos szabályokra vonatkozó ismeretek esetleges hiányára alappal nem hivatkozhat, hiszen e tekintetben számos szakmai segítség a rendelkezésére áll, és a kérelmező jogi képviselővel járt el, ezért a bíróság e mulasztása számára felismerhető volt, és erre tekintettel a kifogás előterjesztése elvárható volt.

[45] A 2020. október 15. napjától 2021. január 21. napjáig eltelt 99 nap vonatkozásában vitatta az elsőfokú végzés azon indokát, hogy a bíróságnak, mivel a folytatódó tárgyalás határnapját kitűzte, nem állt fenn kifogással elhárítható mulasztása. Arra hivatkozott, hogy annak ellenére, hogy a 14.P.20.119/2020/35. számú intézkedés tartalmazta az új tárgyalás határnapját is, a kérelmező alappal kifogásolhatta volna, hogy a bíróság a jogi képviselő kérelmére, tárgyalásütközés miatti kötelező halasztási kérelemnek nem adott helyt, és ez egy másik, akár egy korábbi tárgyalási nap kitűzését is eredményezhette volna.

[46] A 2021. március 8. napjától 2021. június 8. napjáig eltelt 93 napot érintően támadta az elsőfokú bíróság végzésének azon indokolását, hogy a pandémia miatt a számított időtartam nem csökkenthető, mivel az nem sorolható a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alá. Arra hivatkozott, hogy a 93 nap elteltéig ugyan valóban mindkét fél és a bíróság érdekkörén kívül felmerült ok következménye volt, ugyanakkor nyilvánvalóan hozzájárult az eljárás észszerű időtartamának meghaladásához. A járványügyi veszélyhelyzet össztársadalmi érdekként a tárgyalás megtartásának, a bíróság működésének akadályát képezte, a bíróságnak jogszabályi előírás alapján tárgyalást tartania nem lehetett, és ez nyilvánvalóan károsan hatott az eljárás időtartamára. A bíróságnak pedig – a Pp. 229. §-ának (2) bekezdése alapján – a kitűzött tárgyalást hivatalból el kellett halasztania, ezért ebben a körben az eljárás nem haladt tovább, és annak elhúzódását eredményezte.

[47] A 2021. október 14. napjától 2021. november 30. napjáig eltelt 48 nap vonatkozásában vitatta az elsőfokú végzés azon indokát, hogy ha fel is merülhet a kifogás előterjesztésének lehetősége, az nem elhárítható. Arra hivatkozott, hogy a 14.P.20.119/2020/120. számú végzés, amellyel a bíróság az érdemi tárgyalást hivatalból elhalasztotta, az új határnap kitűzését ugyan tartalmazta, azonban a – Pp. 229. §-ának (2) bekezdésével ellentétben – a halasztásra indokot adó fontos okot nem, ezért azt a kérelmező alappal kifogásolhatta volna, erre azonban azért nem került sor, mert a kérelmező a 14.P.20.119/2020/126. sorszámú beadványában – tárgyalásütközés miatt – a tárgyalás elhalasztását kérte, és amelyre tekintettel a bíróság 2021. október 15. napján keltezett 14.P.20.119/2020/131. számú végzésével a tárgyalást elhalasztotta. A tárgyalás-ütközés, mint a kitűzött tárgyalás elhalasztásának oka, egyértelműen a kérelmező érdekkörében merült fel, és a bíróságnak – a Pp. 229. §-ának (1a) bekezdése alapján – a halasztásról döntenie kellett, azt nem mérlegelhetette.

[48] A 2021. december 1. napjától 2022. március 24. napjáig eltelt 114 nap időtartamra fenntartotta, hogy az azonnali tárgyalás kitűzése miatt a késelem kifogással támadható lett volna. Álláspontja szerint noha a felperes 2022. január 20. napján telefonon bejelentette, hogy mivel kontakt személy, a tárgyaláson megjelenni nem tud, és a bíróság erre tekintettel döntött a tárgyalás elhalasztásáról, azonban az eljárás előrehaladása érdekében fogatosíthatta volna a többi tanú meghallgatását. A kérelmező ezért alappal kifogásolhatta volna a bíróság intézkedését, és ez akár egy korábbi tárgyalási nap kitűzését is eredményezhette volna.

[49] A 2022. június 9. napjától 2022. október 4. napjáig eltelt 118 nap vonatkozásában vitatta az elsőfokú végzés azon indokát, hogy önmagában az, hogy a kérelmező jogi képviselője maga is kérte a tárgyalás elhalasztását, nem releváns, emellett a bíróság intézkedése kifogással – mulasztás hiányában – nem volt támadható. Előadta, hogy a 14.P.20.119/2020/183. számú végzés, amellyel a bíróság az érdemi tárgyalást hivatalból elhalasztotta, a halasztás okát és az új határnap kitűzését ugyan tartalmazta, azonban mivel a kérelmező a 2022. június 21. napján érkezett, 14.P.20.119/2020/186. számú beadványában – a jogi képviselője szabadsága miatt – a tárgyalás elhalasztását maga is kérte, a kitűzött tárgyalás elhalasztásának oka mind a kérelmező, mind a bíróság érdekkörében merült fel.

[50] A 2022. október 5. napjától 2023. június 8. napjáig eltelt 247 nap tekintetében nem értett egyet azzal, hogy a megjelölt időszak nem vonható a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alá. Állította, hogy annak ellenére, hogy a szakértői vélemény kiegészítése a kitűzött tárgyalás határnapjáig nem készült el, majd a szakértői díjmegállapító végzés elleni fellebbezés folytán az iratok a másodfokú bíróságra lettek felterjesztve az elbírálás érdekében, a bíróságnak módjában állt volna az eljárás előrehaladása érdekében egyéb érdemi intézkedések fogatosítása, erre azonban nem került sor, így a kérelmező azt alappal kifogásolhatta volna.

[51] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását kérte, a válasziratában foglaltakat fenntartotta és rámutatott, hogy a kérelmezett a fellebbezésében az elsőfokú eljárásban előadottakat ismételte meg. Vitatta a kérelmezett perköltség igényét, rámutatott, hogy a másodfokú eljárásban a kérelmezett által

vitatott 440 000 forint pertárgyérték alapján legfeljebb 5 500 forint ügyvédi munkadíj illeti meg.

A másodfokú bíróság döntése

[52] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmet részben elutasító és a kérelmezettet 256 000 forintban marasztaló rendelkezését, a kérelmezett fellebbezését pedig a következők szerint nem találta alaposnak:

[53] A tényállást annyiban pontosítja az ítéltábla, hogy a kérelmező jogi képviselője a másodfokú ítéletet – a mind a kérelmező, mind a kérelmezett által helytelenül hivatkozott 2024. január 5. napjával szemben – 2024. január 15. napján vette át; ennek azonban jelentősége nem volt, mivel a 2024. január 5. és 2024. január 15. napja közötti időszakra a kérelmező vagyoni elégtételt nem érvényesített.

[54] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és azt nagyrészt helytállóan állapította meg, a jogszabályi rendelkezéseket megfelelően hívta fel és a jogvita elbírálásához helyesen alkalmazta. Helyesen foglalt állást a Pevtv. normaszövege, annak az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) követelményrendszere által kialakított, az Alaptörvény 28. cikkére és a Pp. Preambulumára tekintettel a törvényjavaslat indokolásában előadottakból meghatározható jogalkotói törekvések figyelembevételével kialakított értelmezése alapján, a bírói gyakorlat megfelelő felhívásával az elleniratban meghatározott időszakok levonhatóságáról, ezáltal a vagyoni elégtétel alapját képező figyelembe vehető időszakról. A jogszabályi rendelkezésekkel és a kialakult bírói gyakorlattal összhangban indokolta az egyes levonni kért időtartamokat érintően a kérelmező érdekkörében elhárítható ok miatti szükségtelen időmúlást, az eljárás elhúzódása miatti kifogás elvárható előterjesztésének szempontjait, a bíróság és a kérelmező érdekkörén kívüli, elháríthatatlan okok miatti levonhatóságot. Érdemi döntését részletesen, a Pp. 346. §-ának (4) bekezdése által elvárt mértékben indokolta, jogi érveit az ítéltábla, a következők szerinti pontosításokkal, osztotta. A fellebbezés lényegében – egy-két érv kihangsúlyozásával – csak újból kifejtette az elleniratban előadottakat, amelyekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a Pp. – a nemperes eljárás sajátosságai mellett alkalmazandó – 346. §-ának (4) bekezdése értelmében elvárható indokolás szerint döntését megfelelően alátámasztotta.

[55] A 2019. április 3. napja és 2020. február 7. napja között eltelt 311 nap levonásának nem volt helye. Nem ad alapot a vagyoni elégtétel csökkentésére, hogy a kérelmező élt az áttételt elrendelő végzések ellen a fellebbezési jogával, ezzel ugyanis a törvényben biztosított eljárási jogait gyakorolta. Az észszerű időn belüli befejezéshez való jog kirívó sérelmét jelentené az az értelmezés, amely a törvényesen megengedett eljárási jogok gyakorlását azzal szankcionálná, hogy emiatt csökkentené vagy akár ki is zárná a vagyoni kompenzációt. A perkoncentráció megvalósulása elsősorban a jogalkotó által megfelelő szabályozással biztosítható, abból kell kiindulni, hogy ha a törvény maga engedi meg egyes eljárási jogok gyakorlását akként, hogy az szükségszerűen hosszabb peres időtartamot eredményez, annak következményeivel számolt, és azt nem kívánja a peres felekre róni (ekként: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.275/2024/2.) Kétségtelen, hogy az illetékes bíróság meghatározása tekintetében az időmúlás a bíróság érdekkörében jelentkezett, de ez nem

alapozta meg a törvényes jogorvoslati eszköz igénybevételének elvárhatóságát. Következtes abban a bírói gyakorlat, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás elmaradását az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni. A féltől az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő kifogást, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását (ekként: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve: BDT2023. 4600, Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.003/2023/2. – közzétéve: BDT2023. 4620, Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.055/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.083/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.284/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.289/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.326/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.008/2024/2., Pécsi Ítéltábla Pkf.IV.25.067/2023/6.). Ebben az időszakban alapvetően folyamatosak voltak a bírósági cselekmények; különös figyelemmel arra, hogy a kérelmező a perben alperes volt, így a benyújtott keresetlevél alapján az illetékesség vizsgálata körében olyan mulasztást nem ismerhetett fel, amellyel szemben az eljárás elhúzódása miatti kifogás eszközét eredményesen igénybe vehette volna.

[56] Helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a 2020. május 15. napja és 2020. július 28. napja között eltelt 75 nap időtartam figyelmen kívül hagyását. Érdemben megfelelően foglalt állást, amikor úgy találta, hogy bár a kérelmező ellenkérelmének és viszontkeresetlevelének 2020. április 14-én történt előterjesztése után a bíróság nem intézkedett – csak 2020. július 6-án – a perfelvételi tárgyalás kitűzéséről, de ebben az időszakban nem volt a kérelmezőtől elvárható az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése, ennek indokait azonban az ítéltábla jelentős részben módosította. Az elsőfokú bíróság ugyanis úgy találta, hogy azért nem volt helye levonásnak, mert bár az eljáró bíróság elmulasztotta a harminc napos intézkedési kötelezettségét, de ez nem volt felismerhető a kérelmező által, az ellenkérelem és viszontkereset előterjesztése után a bíróság a perfelvétel további módját is meghatározhatta akár úgy, hogy felhívja a felperest válaszirat és viszontkereseti ellenkérelem előterjesztésére. Ez az indokolás azonban téves jogszabály-értelmezésen alapul. Előrebocsátja az ítéltábla: a fellebbezés helytelenül hívta fel a Pp. 432. §-ának (2) bekezdését annyiban, hogy ha a keresetlevél perfelvételre alkalmas, a bíróság – a felperes értesítése mellett – a keresetlevél alperes részére történő kézbesítésével egyidejűleg felhívja az alperest, hogy a keresetlevél kézbesítésétől számított harminc napon belül terjessze elő az írásbeli ellenkérelmét, egyidejűleg kitűzi a perfelvételi tárgyalás határnapját. Ez a rendelkezés a 2020. évi CXIX. törvény (Pp. novella) módosítása által csak 2021. január 1-jétől hatályos; ezt megelőzően a személyi állapotot érintő perekben a perrendtartás csak a további írásbeli perfelvételt és a perfelvételi tárgyalás mellőzését zárta ki, de a kereset alperessel közlésével egyidejűleg a felperest még értesíteni nem kellett, a perfelvételi tárgyalás kitűzésével pedig akkor még be kellett várni a szabályszerű írásbeli ellenkérelmet. Ekként csak egy perfelvételi út állt a bíróság rendelkezésére, válaszirat előterjesztésének a személyi állapotot érintő perekben eleve nincs és nem is volt helye. A Pp. 213. §-a (4) bekezdésének helyes értelmezése szerint pedig perfelvételi tárgyalás kötelező kitűzése esetén nem kerülhetett sor viszontkereseti ellenkérelem előterjesztésére felhívásra tárgyaláson kívül. Mindebből következően az általános perrendben az ellenkérelem benyújtását követően a bíróságnak a perfelvételi tárgyalás kitűzéséről harminc napon belül – amely a perbeli esetben legkésőbb 2020. május 15-e – intézkedni kellett volna, ehhez képest a 2020. július 6. napi intézkedés valóban késedelmes lenne. Annak a hangsúlyozásával, hogy az előzőekben részletezett

elvárhatósági mérce alapján az eljárási szabályok megtartásában bízó alperestől nem azonnal az intézkedési határidő lejártá után, hanem az ügy egyedi körülményeire is figyelemmel várható el a kifogás előterjesztése, ez a konkrét esetben mégis más megítélés alá tartozik. 2020. március 31. és 2020. június 17. között ugyanis nem az általános perrend, hanem a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet folytán a *veszélyhelyzeti perrend* volt hatályban, amely rendelet 2020. május 31-ig hatályos szövege szerint a perfelvételt – a személyi állapotot érintő perekben is – a perfelvételi tárgyalás mellőzésével kellett lefolytatni, tárgyalás helyett a bíróság szükség esetén további nyilatkozatok írásban történő benyújtására is felhívhatta a feleket, a 2020. június 1. és 2020. június 17. közötti időszakban hatályos szövege szerint pedig ha a bíróság az előző, 2020. március 31. és 2020. május 31. közötti időszakban beszerezte a tárgyalás mellőzésével lefolytatott perfelvétel lezárásához szükséges – a jogvita kereteit meghatározó – nyilatkozatokat, a perfelvételt perfelvételi tárgyalás mellőzésével zárta le. Mindezek összevetésével csak 2020. június 18. napjától – ha addig a perfelvételt nem zárta le – volt a bíróságnak törvényi kötelezettsége a perfelvételi tárgyalás kitűzése, annak tényleges megtörténteig, 2020. július 6. napjáig pedig nem volt eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztését indokoló intézkedési késedelem. Ezért volt érdemben helyes a levonás elmaradása.

[57] Nem volt levonható a 2020. október 15. napjától 2021. január 21. napjáig eltelt 99 nap. Következtes abban a bírói gyakorlat, hogy nem határozható meg a fél terhére a bár a törvényes határidőn túlra, de a már kitűzött tárgyalási határnap korábbi időpontra való kitűzésére irányuló kérelem elmaradása; mivel az így okozott sérelemnek a kiküszöbölésére az eljárás elhúzódása miatti kifogás eleve nem vehető igénybe. A tárgyalás határidőn belüli megtartását előíró perrendi rendelkezés nem a bíróság részére az eljárás lefolytatására, eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára határidő meghatározása. Ha a bíróság a folytatólagos tárgyalást, bár szabálytalanul, de kitűzi, azzal már nem áll fenn mulasztása, ezzel szemben megszegte az előírt időtartam megtartására irányadó szabályt, amellyel szemben legfeljebb a Pp. 156. §-a szerinti eljárás szabálytalansága elleni kifogás vehető igénybe, amely a Pevtv. alkalmazása szempontjából irreleváns. (ekként: Kúria Pkif.IV.24.815/2014/4., Fővárosi Ítéltábla I.Pkf.26 116/2006/2. – közzétéve: BDT2006. 1458, Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve: BDT2023. 4600, Pkf.II.20.003/2023/2. – közzétéve: BDT2023. 4620, Pkf.II.20.083/2023/2., Pkf.II.20.143/2023/2., Pkf.II.20.261/2023/2., Pkf.II.20.286/2023/2., Pkf.II.20.298/2023/2., Pkf.II.20.158/2024/2., Pkf.II.20.299/2024/2.) Ehhez kapcsolódóan a kérelmezett egyébként helytelenül hivatkozott arra, hogy a *kérelmező jogi képviselője* a bíróság új tárgyalási határnapot kitűző intézkedéséről 2020. október 15. napján szerzett tudomást és tárgyalásütközés miatt új tárgyalási határnap kitűzését kérte, mely kérelemnek a bíróság nem adott helyt; ezzel szemben ugyanis a *felperes jogi képviselője* kérte, a kérelmező az alperes volt, ezért ez a hivatkozás a vagyoni elégtétel alapját képező figyelembe vehető időszak tekintetében irreleváns.

[58] Mindenben osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság érveit abban, hogy a 2021. március 8. napjától 2021. június 8. napjáig eltelt 93 nap nem volt levonható. A Pevtv. 15. §-ának (3) és (4) bekezdései kizárólag a bíróság vagy a kérelmező fél érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt idő figyelmen kívül hagyását engedik, és ehhez képest a mérlegelési szempontokat meghatározó 15. § (5) bekezdése is csak a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekményének értékelését hívja fel. A járványügyi helyzet ugyanakkor nem a kérelmezők és

nem a bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható, hanem érdekkörükön kívüli elháríthatatlan ok volt (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2 – megjelent: BDT2023.4600, Pkf.II.20.169/2024/2., Pkf.II.20.302/2024/2.), akkor is, ha a tárgyalás elhalasztása ösztársadalmi érdek.

[59] Helyes volt az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a 2021. október 14. napjától 2021. november 30. napjáig eltelt 48 nap időtartam – az 5 nappal csökkentetesen túl – nem volt levonható. Amikor a 2021. október 11. napjára kitűzött tárgyalást a bíróság elhalasztotta, az új tárgyalási határnapot kitűzte, így nem volt olyan mulasztása, amely elhárítása érdekében az eljárás elhúzódása miatti kifogást igénybe lehetett volna venni. Az a körülmény, hogy az érdemi tárgyalást hivatalból elhalasztó végzés, a halasztásra indokot adó fontos okot nem tartalmazta, nem bírt jelentőséggel, mivel a határnap kitűzése okán mindez ugyancsak az eljárás szabálytalansága miatti kifogást alapozhatta meg. Azt a körülményt, hogy a kérelmező jogi képviselője tárgyalás-összeütközésre hivatkozva kérte a tárgyalás elhalasztását, az elsőfokú bíróság a kitűzés eredeti és a kérelem alapján meghatározott időpontjai közötti napok levonásával figyelembe vette; ennél hosszabb időtartamú késedelmet a kérelem teljesítése a korábbi kitűzés folytán eleve nem okozhatott.

[60] Nem volt figyelmen kívül hagyható a 2021. december 1. napjától 2022. március 24. napjáig eltelt 114 nap. Egyetértett az ítéltábla azzal az okfejtéssel, hogy az azonnali tárgyaláskitűzés esetén a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésében foglalt konjunktív feltétel hiányában – visszautalva itt is arra, hogy ha a bíróság a tárgyalást, bár szabálytalanul, de kitűzi, azzal már nem áll fenn mulasztása – az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem volt előterjeszthető.

[61] Helytálló volt az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy nem volt levonható a 2022. június 9. napjától 2022. október 4. napjáig eltelt 118 nap. A kérelmezett ellenirata helytelenül tartalmazza azt, hogy a kérelmező jogi képviselője maga is kérte a tárgyalás elhalasztását. A kérelmező ezzel szemben a fellebbezési határidő meghosszabbítását kérte két végzés esetében. A bíróság az érdemi tárgyalást a bíróság érdekkörében felmerült okra hivatkozva halasztotta el, tehát a halasztás oka nem olyan, nem mérlegelhető ok volt, amely a kérelmező érdekkörébe tartozott volna. Mivel a bíróság az érdemi tárgyalást meghatározott napra elhalasztotta, így nem volt olyan mulasztása, amely az eljárás elhúzódása miatti kifogással támadható lett volna. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a kérelmező érdekkörében jelentkező mulasztás egyébként sem adhat alapot az időtartam levonására, csak akkor, ha kizárólag emiatt – és nem egyébként más miatt is – telt el az idő szükségtelenül. A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése a levonás feltételeként konjunktív, egymásra épülő okokat határoz meg: az oknak a kérelmező érdekkörében kell felmerülnie, elháríthatónak kell lennie és emiatt – azaz nem más miatt – kell az adott, az eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartamnak szükségtelenül eltelnie. Önmagában tehát a kérelmező érdekkörében jelentkező mulasztás még nem ad alapot az időtartam levonására, csak akkor, ha kizárólag emiatt – és *nem egyébként más miatt is* – telt el az idő szükségtelenül. (Ezt a következtetést fogadta el a Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.264/2024/3. és Pkf.II.20.299/2024/2. számú végzése is.)

[62] Az ítéltábla sem találta figyelmen kívül hagyhatónak a 2022. október 5. napjától 2023. június 8. napjáig eltelt 247 napot. Ebben az időszakban ugyanis a bíróság folyamatosan tűzött ki tárgyalásokat, formális mulasztása nem volt. Egységes ugyanis abban a bírói gyakorlat, hogy az eljárás elhúzódása elleni kifogás nem alkalmas jogorvoslat annak a

sérelemnek a kiküszöbölésére, hogy a bíróság formálisan nem mulaszt határidőt, hanem az eljárás elhúzódását a nem megfelelően választott, célszerűtlen pervezetés idézi elő (ekként: Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.404/2022/2., Pkf.II.20.298/2023/2., Pkf.II.20.314/2023/2., Pkf.II.20.038/2024/2., Pkf.II.20.302/2024/2.). Formális mulasztás hiányában a fellebbezésben hivatkozott egyéb érdemi intézkedések foganatosítása nem értelmezhető. Ezért a kifogás előterjesztésének elmulasztása ebben a részben sem róható a kérelmező terhére.

[63] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének a fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[64] A kérelmező a másodfokú eljárással összefüggésben költséget nem számított fel, így a Pp. 82. §-ának (1) bekezdése alapján arról az ítéltáblának döntenie nem kellett. A kérelmezett a másodfokú eljárással felmerült költségének megtérítésére a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése szerint nem tarthat igényt.

[65] Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. szeptember 2.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró